

лр.) В духа и насоките на последните изследвания е написана и новоизлязлата Страшимирова книга за Ботева: поета революционер се разглежда като национален тип, както погледна на него още преди 25 години и Дим. Страшимиров, автора на застарялата днес книга: Хр. Ботев като поет и журналист.

Книгата на Ант. Страшимиров обема седем глави. Първата е озаглавена Народна психология. Според нашият автор, на родната самобитност, като сжкровена особеност, „основното“ на колективната душа, се отразява най-вече в езика, на родната музика и в словесните произведения. Да се изтъкнат обаче основните черти на народната ни психология по посочените три неща е трудно, „строго кабинетна работа“, затова г. Страшимиров търси тия черти в проявите на народа, на колективната му душа, през време на важен, съдбоносен исторически момент; спира се на цар Асеновата реч казана преди да се завърже голямото сражение с византийците при Амфиполи (1195 год). На тази реч, записана от византийски хронограф Никита, г. Страшимиров прави подробен разбор, при все, че не гледа на нея като на „несъмнен исторически документ“, и сочи на следните национални особености у българина: 1. По темперамент той е склонен към разпаленост, но му липсва „лекомислена самонадеяност“, 2. По силата на този „южански“ темперамент и интелекта му е „неспокоен“, той се съмнява в нещата, иска всичко да изпита. 3. Той не е склонен и към „мистично съзерцателство“, но при това не е „религиозно индеферентен“. За носител на тия народни черти г. Страшимиров иска очевидно, да представи и Ботева, но нито тук, в първа глава, нито в следващите глави е разяснено добре как именно и главно в какво тия черти са въплотени у поета, при това не е изтъкнато дали и днес. след повече от осем века, българинът пази същите тези черти и в такъв вид (само по третия национален признак) е казано, че българите и днес не са мистичен народ. В такъв случай, като се има пред вид и това, че въпросната реч може да не бъде изцяло или частично автентична, цялата глава изглежда като излишна в книгата.

Христо Ботев в народа е заглавие на втората глава. „Един къс и вихрен живот — сътворен в Балкана и внедрен пак в него: — образ, приковал фантазията на поколения; възторг,ечно млад; любов неизменна и вяра, одухотворяваща малък и голям“ — е Хр. Ботев според г. Страшимирова. И за да поясни широката популярност на тоя вихрен живот сред народните маси, та да изтъкне, че за него (Ботева) не може да се говори отделно от народа („Няма народ